

Dutch B – Standard level – Paper 1
Néerlandais B – Niveau moyen – Épreuve 1
Neerlandés B – Nivel medio – Prueba 1

Monday 8 May 2017 (afternoon)
Lundi 8 mai 2017 (après-midi)
Lunes 8 de mayo de 2017 (tarde)

1 h 30 m

Text booklet – Instructions to candidates

- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all of the texts required for paper 1.
- Answer the questions in the question and answer booklet provided.

Livret de textes – Instructions destinées aux candidats

- N'ouvrez pas ce livret avant d'y être autorisé(e).
- Ce livret contient tous les textes nécessaires à l'épreuve 1.
- Répondez à toutes les questions dans le livret de questions et réponses fourni.

Cuaderno de textos – Instrucciones para los alumnos

- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todos los textos para la prueba 1.
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.

Blank page
Page vierge
Página en blanco

Tekst A

FRIETVERSLAAFDE LEVENSGENIETER

1 De grootste Vlaamse frietverslaafde woont in Kessel. Walter Verbist (66) eet de goudkleurige lekkernij al 42 jaar dagelijks. We hebben zowel hem als diëtiste Annemie Van de Sompel gevraagd naar de consequenties van zijn eetgewoonten.

5

2 “Ongezonder? Ik voel me prima.” Van de Sompel denkt er anders over. “We zeggen heus niet voor niets dat één keer frieten per week voldoende is.”

10

3 Verbist herinnert zich dat z'n *frietdieet* in 1969 begon. “Toen opende ik *Frituur Maria*”, zegt hij. “Genoemd naar mijn vrouw. Het was meteen zeer druk. Werken en geen tijd om te eten. Dus graaide ik constant naar frietjes. Binnen het jaar kwam ik acht kilogram bij en was ik verknocht aan dat lekkers. Nu is dat nog steeds zo. Sporadisch sla ik een dagje over. Als ik in Nederland ga vissen bijvoorbeeld, daar zijn de frieten vies.”

15

4 Het klinkt misschien smakelijk en amusant, maar gezond kan het toch niet zijn? “Dat valt wel mee. Ik weeg 100 kilogram. Dat is misschien wat veel voor mijn 1,76 meter, maar het heeft ook met aanleg te maken. Verder heb ik alleen wat last van mijn cholesterol en moet ik pilletjes pakken voor *mijn suiker*. Maar eigenlijk voel ik me best goed. Zo ongezond leef ik niet. Ik drink niet, rook niet en eet elke dag fruit. Zo krijg ik mijn vitamientjes binnen.

20

5 Van de Sompel laat weten dat ze veel vraagtekens plaatst bij dit opmerkelijke frietdieet. “Frieten bevatten veel vet. Dat is zeker de oorzaak van zijn overgewicht. Naast diabetes kan hij ook nog hartproblemen krijgen. En dat is doodsoorzaak nummer één in ons land. Ik zeg niet dat hij niet oud zal worden. Er zijn ook rokers die nooit kanker krijgen.”

25

6 Bekende woorden. “Mijn dokter zegt dat ook, maar ik luister niet. Kijk, mijn vrouw heeft kanker, ze is zeer ziek. Het beste bewijs dat het leven te kort is om er niet van te genieten. Ik heb dat lang niet gedaan, altijd maar gewerkt. Nu wil ik het frietkot verkopen en gaan genieten. Mijn eetpatroon aanpassen, valt daar niet onder. Ik ben 66, wat zal het nu nog uitmaken?”

30

7 Laten we hopen dat de grootste frietverslaafde van Vlaanderen nog lang van zijn opmerkelijke dieet kan genieten!

35

Bewerkt artikel www.nieuwsblad.be/ (2011)

Turn over / Tournez la page / Véase al dorso

Tekst B

BUURTWHATSAPP ALS MIDDEL TEGEN CRIMINALITEIT

- ① Een BuurtWhatsApp is een WhatsApp-groep gericht op het signaleren van verdachte gebeurtenissen. Het belangrijkste doel is het zorgen voor extra ogen en oren voor de politie en andere toezichthouders. Wettelijke toezichthouders kunnen nu eenmaal niet op iedere hoek staan. Door een BuurtWhatsApp kunnen burgers zelf waken over een groot gebied.
- ② Met het melden van verdachte situaties worden buurtbewoners snel gewaarschuwd en kunnen zij de verdachte in de gaten houden. Intussen kan een deelnemer de politie inlichten. Heeft uw buurt, dorp of stad nog géén BuurtWhatsApp? Neem zelf het initiatief en zorg samen voor een veiligere wijk! Hieronder vindt u tips en spelregels.

Minimumleeftijd

- ③ Een BuurtWhatsApp is een serieuze zaak. Wij raden u aan een minimumleeftijd van 18 jaar in te stellen.

Omtrek

- ④ Elke deelnemer dient woonachtig te zijn in de wijk of buurt waar de groep zich bevindt. Aan een BuurtWhatsApp kunnen 100 personen meedoen. Het is dus verstandig vooraf een omtrek te bepalen.
- ⑤ TIP: Laat een beheerder van een BuurtWhatsApp uit een andere wijk deelnemen zodat informatie tussen groepen uitgewisseld kan worden. Hierdoor wordt het bereik nog groter!

Wijkagent

- ⑥ Informeer of uw wijkagent deel wil nemen aan de BuurtWhatsApp. Een BuurtWhatsApp is een burgerinitiatief, maar met een meelezende wijkagent kan er eventueel snel contact gelegd worden met de politie.

Verdachte situaties/heterdaad

- ⑦ Een BuurtWhatsApp is bedoeld om verdachte situaties te signaleren, melden en eventueel te verstoren. De politie komt alleen in actie wanneer een melding bij 112 gedaan wordt. Speel nooit voor eigen rechter en waarschuw bij heterdaad altijd de politie via 112. Laat dit ook aan de groep weten zodat niet iedereen de politie belt.

Foto's

- ⑧ Foto's kunnen handig zijn als signalement of bewijs. Volgens de privacywet mogen foto's van verdachten niet openlijk getoond worden. Een BuurtWhatsApp is echter een besloten groep waardoor foto's weinig privacyproblemen zullen opleveren.

Gebruik de SAAR afkorting

- ⑨ SAAR staat voor:

Signaleer

Alarmeer 112

App om uw waarneming bekend te maken.

Reageer, door bijvoorbeeld naar buiten te gaan en contact te maken.

Bewerkt artikel www.whatsapp.nl (2015)

Tekst C

DUCKTAAL IS GEEN LARIEKOEK

❶ Grote grutten, wat glijdt er door de brievenbus? De redactie van de Donald Duck zal vast gniffelen als hun jonge lezers zo zouden reageren als vandaag hun blad op de kokosmat ploft. Het tijdschrift wijdt een speciale editie aan Ducktaal.

❷ Daarin doen de beroemde eend Donald en zijn buurman Bolderbast mee aan het “Groot Ducktee”. Ze proberen elkaar af te troeven door over en weer te smijten met woorden als “stoethaspel,” “Verweggistan” en meer van die dekselse lariekoek, om maar in Ducktaal te blijven.

❸ “Hoofdreduckteur” Joan Lommen vertelt dat de echte wereld parallel loopt aan die van Duckstad. “Dus is het logisch dat dit nummer verschijnt vlak voor het Groot Dictee der Nederlandse Taal¹: “Maar het idee is ook geïnspireerd door het radioprogramma De Taalstaat. Dat heeft een rubriek “vergeetwoorden” met daarin woorden die wij juist heel vaak gebruiken.”

❹ Bij Donald Duck bedoelen ze dan woorden als “verfomfaaien” en “bosschage”. Lommen: “Wij vonden het leuk om op zulke woorden eens de nadruk te leggen. Ze komen trouwens niet alleen in dit nummer voor. We lusten er hier op de redactie wel pap van: “De rapen zijn gaar, vlegel!”, of “Ben je helemaal besuikerd of belatafeld!”, daar genieten wij van.”

❺ Naast het verhaal over het Ducktee bevat het nummer meer items over taalkunsten. Middenin het blad zit een spreekwoordenposter en op de site kan worden gestemd op “het leukste woord uit Duckstad”.

❻ Is deze vergeten taal wel aan kinderen besteed? Lommen: “Wij willen niet dat ze afhaken door het taalgebruik. Maar met kleine aanpassingen kun je veel doen. Als we in een strip iemand laten zeggen: “Nu heb ik een prent”, dan voegen we toe: “Zoveel geld heb ik niet.” Zo begrijpen ze dat het om een bekeuring gaat.

❼ De duckse taal staat niet dusdanig op zichzelf dat woorden uit het blad in De Dikke Van Dale² zijn opgenomen. “Ik dacht nog even aan een term als “zware jongens”, zegt Van Dale hoofdredacteur Ton den Boon, “Wel kennen we “Willy Wortel” als betekenis voor een innovatief bedrijf. Vorig jaar werd “dagobertducktaks” – belasting voor extreem rijken – het woord van het jaar. Lommen: “Onze Ducktaal bestaat grotendeels uit vergeetwoorden die niet door ons zijn verzonnen, maar wel door ons in leven worden gehouden.”

Bewerkt artikel www.trouw.nl/ (2015)

¹ Groot Dictee der Nederlandse Taal: Jaarlijks internationaal evenement waarin Nederlanders en Vlamingen hun kennis van de spelling toetsen

² De Dikke Van Dale: bijnaam van het Groot Woordenboek der Nederlandse Taal

Tekst D

DANKBRIEF VAN EEN VOORMALIGE VLUCHTELING

❶ Ik woon acht jaar in Nederland en in die tijd heb ik veel barmhartige Nederlanders ontmoet. Zo heb ik een docent "Nederlands als tweede taal" gehad die in mij geloofde.

5 Door: **Kiza Magendane**

❷ Zij, mevrouw Van Schaik, deed er alles aan om mij naar het VWO* te sturen ondanks mijn taalbeperking. Ze geloofde dat ik mij daar op mijn gemak zou voelen. Zo motiveerde zij mij om kwaliteitskranten te lezen en om naar Radio 1 te luisteren. Zij zag kansen en mogelijkheden in mij. Zij zag mijn levenslust.

10 ❸ In de afgelopen acht jaar heb ik veel mevrouwen Van Schaik ontmoet. Zwijgende Nederlanders bedoel ik dan, die met een positieve houding naar migranten kijken. Nederlanders dus die verbinding maken met nieuwkomers en deze begeleiden om hun weg te vinden in Nederland.

15 ❹ Ik ben bestuurslid geworden bij een politieke jongerenorganisatie, toen ik vijf jaar in Nederland woonde. Het is belangrijk om te vertellen dat ik sinds 2010 een actief lid van deze club ben. De leden van deze politieke jongerenorganisatie geloofden in mij en gaven mij de ruimte om mijn talenten te ontwikkelen. Ondanks mijn exotische uiterlijk bekeken ze mij niet met achterdocht. Dat kon alleen omdat ze een mens in mij zagen. Ze hadden het vertrouwen dat ik van meerwaarde was ondanks het feit dat ik een vluchteling ben.

20 ❺ De heftige discussies over migranten doen ons soms vergeten dat medemenselijkheid nog steeds in Nederland bestaat. Er wordt gefixeerd op negatieve uitspraken op sociale media bijvoorbeeld. Wat wij niet zien, zijn kleine gebaren van Nederlanders die op een positieve manier het verschil maken in het leven van veel vluchtelingen.

25 ❻ Beste mevrouw van Schaik, bedankt dat je het [- X -] had dat ik ondanks mijn [- 39 -] een nieuw leven kon opbouwen in Nederland. Bedankt dat je geloofde en nog steeds gelooft dat ik van [- 40 -] kan zijn voor de Nederlandse samenleving. Bedankt dat je mijn verborgen talenten zag en nog steeds ziet. Bedankt dat je mij niet als zielig beschouwde maar als iemand vol [- 41 -] en levenslust die slechts vertrouwen en begeleiding nodig had. Bedankt dat je een mens in mij zag.

Bewerkt artikel www.nieuwwij.nl/ (2015)

* VWO: het hoogste niveau van het Nederlandse voortgezet onderwijs